

Odgovor avtorjev učbenika **Spoznavamo naravo 6** Komisiji za učbenike Sveta RS za splošno izobraževanje na vročitev *Ocene Zavoda RS za šolstvo o usklajenosti s cilji, standardi znanja in vsebinami z učnim načrtom* (z dne 8. 3. 2012) za učbenik *Spoznavamo naravo 6* avtorjev dr. Tinke Bačič, dr. Mojce Vilfan, dr. Simone Strgulc Krajšek, dr. Jasne Dolenc Koce in Vaneta Krajška, ki ga je Založba Narava prejela dne 20. 3. 2012 po elektronski pošti.

Spoštovani!

Avtorji učbenika smo z zadovoljstvom sprejeli vašo **pozitivno oceno** in ugotovitev, da je dopolnjeni učbenik metodično-didaktično ustrezen in v skladu s cilji in vsebinami učnega načrta za naravoslovje ter kot tak **primeren za pouk naravoslovja v 6. razredu osnovne šole**.

Na vaše mnenje o domnevni prezahtevnosti smo obširneje odgovorili že v prvem pismu. Ponovno poudarjamo, da ne gre enačiti zahtevnosti z dolžino razlage oz. besedila. Prav nasprotno: za dobro razlago potrebujemo zgodbo, stavke, besede. Informacije, ki smo jih v učbeniku podali avtorji, so »presejane«, izbrane tako, da zadostijo ciljem iz učnega načrta, navežejo znanje na predhodno pridobljeno znanje in nastavijo temelj naravoslovnim znanjem v nadaljnjem izobraževanju. Po našem mnenju učbenik vzpodbuja raziskovanje, radovednost, delo z živimi organizmi, terensko delo in ponuja odgovore, ki se učencem pri takšnem delu zastavljajo. Opazovanje brez razumevanja, brez razlage ni dovolj. S tem zavračamo očitek o »boju z goro podatkov« iz učbenika.

Avtorji menimo, da so učitelji strokovno usposobljeni za avtonomno presojo o izvedbi pouka. Pri tem je učbenik le učni pripomoček. Pričakujemo, da torej učitelji od učencev ne bodo zahtevali raznih podrobnosti, ki smo jih nanizali kot primere za ilustracijo obravnavanih zakonitosti in za razumevanje pestrosti živega. Poudarjamo tudi, da je **veščina razbiranja ključnih informacij iz besedila eden glavnih procesnih ciljev**, ki jih želimo in po določenih učnega načrta tudi moramo razviti pri osnovnošolcih.

Avtorji smo prosili učitelje, ki učbenik letos že uporabljajo pri pouku, naj nam zaupajo svoje izkušnje in mnenje o učbeniku. Njihove ocene so v splošnem zelo pozitivne, z učbenikom so zadovoljni tako učitelji kot učenci. Učitelji med drugim ugotavljajo:

- da so razlage takšne, da jih učenci lahko razumejo,
- da sposobnosti osnovnošolcev ne gre podcenjevati,
- da so razlage posebna odličnost učbenika, saj so zelo nazorne,
- da besedilo ne uporablja pretirane količine tujk oz. izrazov, ki jih učenci ne razumejo,
- da rubrika *Naučili smo se* povzame bistveno znanje, kar je za »sovrāznike branja« dovolj.

Učitelji poudarjajo, da so zadovoljni, ker je »**učbenik uporaben tudi za višji nivo** in ni treba kar naprej nadlegovati knjižničarja za dodatno literaturo«. Opozarjajo, da je naloga učitelja najti ustrezne metode in dejavnosti, s katerimi bodo učenci razvijali naravoslovne spretnosti; to ni naloga učbenika. **Učbenik mora biti vir kakovostnih informacij**, sploh v času poplave nekakovostnih, nepreverjenih in tudi manipulativnih informacij, ki so danes preprosto dosegljive na internetu in v medijih. Tudi starši si želimo in potrebujemo **učbenik kot dobro knjigo**, ki jo je veselje vzeti v roko.

Pripombe učiteljev na velikost nekaterih slik in na to, da manjkajo vprašanja za ponavljanje in povezovanje znanja, smo avtorji pri pripravi dopolnjene in popravljene verzije upoštevali. Velikost črk osnovnega besedila učbenika ostaja enaka kot v 1. izdaji učbenika.

Naravoslovje je eden pomembnejših predmetov v osnovni šoli, ki ključno prispeva k splošni izobrazbi državljanov. Naravoslovje temelji na kritični presoji podatkov, zbranih z opazovanji narave in s poskusi. Brez predstavitve primerov, ki ilustrirajo določena splošna načela, je poučevanje naravoslovja dogmatično in faktografsko. To pa je v nasprotju z načeli naravoslovnih znanosti in tudi v nasprotju s priporočili strokovne literature s področja naravoslovnega izobraževanja. Menimo, da morajo učenci pri predmetu Naravoslovje dobiti konkretne, z argumenti in ustreznimi podatki podkrepjene razlage o dogajanju v naravi, okolju in vsakodnevnem življenju. Pri takšnem pristopu k poučevanju naravoslovja vidimo torej zgolj pozitivne posledice, med drugim tudi večje zanimanje učencev za naravoslovje, kar je v skladu z razvojnimi usmeritvami Slovenije in EU.

Avtorji pozivamo Komisijo za učbenike SSSI, da nadaljuje s postopkom potrjevanja učbenika.

Lep pozdrav,

Tinka Bačič,

v imenu avtorjev učbenika

Ljubljana, 22. 3. 2012